

Toimintakertomus 2023

Toimintasuunnitelma 2024

Sisällysluettelo

Rehtorin mietteitä vuodesta 2023 ja ajatuksia tulevasta	3
Porthanin koulu	4
Visio, arvot, toiminta-ajatus	5
Yleiskatsaus vuoden 2023 toimintaan	6
Keskeiset mittarit	7
Kansalaisvalmiudet	9
Kielet	11
Kädentaidot	14
Taideaineet	17
Toimisto	20
Tilaukoulutuspalvelut	22
Hankkeet	23
Henkilöstö 2023	24

Rehtorin mietteitä vuodesta 2023 ja ajatuksia tulevasta

Vuosi 2023 on ollut Tornion kansalaisopistolle monin tavoin hyvä. Ilahduttavaa on, että poikkeusvuosien jälkeen opiskelijamäärä alkaa olla sama kuin ennen korona-aikaa. Edellisvuodesta opiskelijamäärä nousi 650 opiskelijalla.

Kiinnostus kansalaisopisto-opiskelua kohtaan on jälleen selvästi kohonnut. Tämä näkyy opiskelijamäärän lisäksi myös pidetyissä opetustunneissa, jotka nousivat reilulla 1.100 tunnilla edellisvuoteen verrattuna.

Opiston henkilöstön aktiivinen hanketyö mahdollistaa palkkasäästöjä, joilla on mahdollista vastata kuntalaisten tarpeisiin ja toiveisiin järjestämällä lisää erilaisia kursseja ja toteuttaa valtionosuustunteja.

Opistomme jatkaa menestyksestä hanketoimintaa ja vuonna 2023 työskentelimme kuudessa eri hankkeessa, joista kahta isointa koordinoimme. Kehittämishankkeisiin myönnettiin rahaa yhteensä reilu 190 000 euroa. Hankekumppaneitamme ovat Lapin, Oulun ja Kainuun alueiden kansalaisopistot sekä Helsingin aikuisopisto ja Kuopion kansalaisopisto.

Ennen vuoden 2023 loppua Opetushallitus myönsi Tornion kaupungille Aikuisopistuksen Erasmus+ -akkreditoinnin 1.2.2024 alkaen. Akkreditointi myönnettiin kansalaisopistolle ja se varmistaa Erasmus+ -ohjelman tuen opiston liikkuvuus-toiminnoille nykyisen Erasmus-ohjelmakauden loppuun asti 31.12.2027.

Akkreditointi mahdollistaa pitkäjänteisen kansainvälisyystoiminnan ja kansainvälisen yhteistyön ja sen avulla opisto järjestää henkilöstönsä täydennyskoulutusta ja toteuttaa aikuis-opiskelijoiden liikkuvuustoimintaa Erasmus+ -ohjelmamaissa.

Uutena kansalaisopistopalveluna käynnistimme syksyllä ns. opo-toiminnan, jota johtaa opettaja Tarja Laakso. Tarjaan voi olla yhteydessä jos tarvitsee neuvoja opiskeluun tai uuden harrastuksen aloittamiseen. Juttusille ja osallistumaan voi tulla yksin tai yhdessä kaverin kanssa.

Torniossa väki ikääntyy ja se näkyy myös opistomme seniori-ikäisten opiskelijoiden lisääntymisenä ja heidän tarpeissa, esim. erilaiseen pedagogiikkaan ja esteettömyyteen liittyvissä asioissa. Hissitön opistotalo toimii neljässä kerroksessa ja sen esteettömyyteen on panostettava, jotta tilat saadaan maksimaaliseen käyttöön. Myös Porthanin koulun tiloja tarvitaan eikä toiveemme Porthanin rakennuksen saamiseksi kansalaisopiston taidetaloiksi ole vuosien aikana hiipunut, sillä lisääntyvä ja monipuolistuva toimintamme ansaitsee toimivat tilat.

Senioripedagogiikan opetusta opettajamme ovat saaneet jo aiempina vuosina, mutta uusien opettajien ja uusien pedagogisten tutkimusten valossa tätä tehtävää on tärkeää jatkaa myös tulevina vuosina.

Kansalaisopistoille myönnettävät tuntimäärät ja valtionosuudet ovat viime vuosina laskeneet. Sen sijaan opetustunnin yksikköhinta on noussut, mikä kompensoi ylläpitäjän saamaa valtionosuutta opetustunneista. Säästöpainetta huolimatta on tärkeää antaa riittävät resurssit kulttuuri- ja sivistystyölle, jolla on tutkitusti merkittäviä hyötyjä kuntalaisten hyvinvoinnissa.

**Kansalaisopistotoimintaa
Torniossa jo 80 vuotta!
Opistomme pitkää ikää ja
menestystä juhlimme
la 18.5.2024 Lappian
musiikkitalolla.**

Visio, arvot, toiminta-ajatus

Visio

Tornion kansalaisopisto on näkyvä ja valovoimainen oppilaitos sekä haluttu yhteistyökumppani niin paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

Opiston kurssit on kuvattu osaamis-perusteisesti ja kursseilla saavutettu osaaminen tunnustetaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto edistää elämänikäisen oppimistavoitteen pohjalta ihmisten hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaisuutta tukevia opetuspalveluja.

Opetuksessa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys, osallisuus ja tasa-arvo.

Missio

Järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisen monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Toiminnassa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

[Laki va-paasta sivistystyöstä
21.8.1998/632, 1 luku, 1 §
(29.12.2009/1765)]

Tornion kansalaisopisto on rohkea ja arvostettu vapaan sivistystyön laadukas suunnannäyttävä lähellä ihmistä.

Arvot

Asiakaslähtöisyys, luovuus, kestävä kehitys, yhteistyökykyisyys, laatu, saavutettavuus ja tuloksellisuus.

Sivistykselliset oikeudet

“Julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykyjensä ja erityisten-tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä.”
(Perustuslaki, 2. luku, 16.2 §)

Yleiskatsaus vuoden 2023 toimintaan

Lyhytkurssit (alle 16 h) suosittuja.

Opiskelijamäärä 3 181 *(2 531)
Uusia opiskelijoita 485 *(477)

Opetusta annettu 7 916 tuntia *(6 803)
Kursseja 289 *(237)

Vuoden 2023 talousarvionvirkapaketissa yhdistettiin kädentaitojen ja taideaineiden opettajien toimet suunnittelijaopettajan viraksi. Tähän uuteen tehtävään valittiin kädentaitojen ammattilainen Taija Sillanpää, joka pystyy monipuolisen osaamisensa ja koulutuksensa ansiosta opettamaan myös liikuntaa.

Opistolla on oman opistotalon lisäksi 26 muuta toimipaikkaa eri puolella kuntaa. Keskeisen kaupunkialueen lisäksi aktiivista toimintaa on myös maaseutualueella: Karungissa, Arpelassa, Aapajoella, Kaakamossa ja Laivaniemessä.

Lukuvuonna 2023 - 2024 opintopistekursseja on toistaiseksi tarjolla lähinnä kielissä.

Maksuttomia luentoja sekä digiohjausta.

Mittatilauksena suunniteltavat tilauskoulutukset palvelevat yritysten ja kaupungin hallintokuntien tarpeita. Keskeisimpinä tilauskoulutusten tilaajia ovat muun muassa Tornion kaupungin eri organisaatiot ja paikalliset yritykset.

* Vuoden 2022 vastaava luku

Keskeiset mittarit

Kansalaisopiston menot, tulot ja netto, talousarvioissa 2020 – 2023

	Menot	Tulot	Netto
2020	854 210	296 350	557 860
2021	861 237	290 470	570 767
2022	896 720	250 300	646 420
2023	944 600	194 640	749 960

Kansalaisopiston menot, tulot ja netto, talousarvioissa 2020 – 2023

	2020	2021	2022	2023
*Kansalaisopiston saama valtionosuus (€)	330 485	316 748	380 043	392 808
Vahvistettu vo. tuntimäärä	6 212	6 148	6 132	6 056
**Toteutuneet vo-tunnit	7 610	7 007	6 785	7 879
Kokonaistuntimäärä (sis. tilauskoulutuspalvelut)	7 628	7 019	6 803	7 916

*Luvut sisältävät kaupungin saaman kansalaisopisto-opetuksen 57% valtionosuuden ja maahanmuuttajien lukutaitokoulutuksen 100% valtionosuuden.

**Toteutuneet vo-tunnit = valtionosuuteen oikeuttavat tunnit, jotka eivät sisällä tilauskoulutuspalveluja.

Keskeiset mittarit

Opiskelijoiden, osallistujien ja uusien opiskelijoiden määrä 2019-2023 ja tavoite vuodelle 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opiskelijat (brutto)	3 613	2 833	2 215	2 531	3 181	3 215
Opiskelijat (netto)	1 581	1 258	1 584	1 765	1 754	1 780
Uudet opiskelijat (netto)	409	393	500	477	485	490

Opiskelijoiden kokonaismäärä eli brutto-opiskelijamäärä eli tilastokielessä osallistujamäärä lasketaan kursseille osallistuvien henkilöiden yhteismäärän perusteella. Tilastokielessä opiskelijamäärällä tarkoitetaan netto-opiskelijamäärää, johon lasketaan jokainen opiskelija kertaalleen.

Opiskelijoiden, osallistujien ja uusien opiskelijoiden määrä 2019-2023 ja tavoite vuodelle 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kurssit	319	274	216	233	284	296
Tilauuskoulutus	6	1	2	4	5	5
Yhteensä	325	275	218	237	289	301

Porthanin koulusta Lasten ja nuorten kulttuurikeskus – kaikkien ikäryhmien kohtaustapaikka

Kaupungin tilajärjestelyt koskettavat vuosittain myös kansalaisopistoa. Useasti vaihtuvat opetustilat tuovat negatiivisia vaikutuksia (mm. ylimääräisiä kustannuksia, opiskelun keskeytyksiä). Porthanin koulun saaminen opistokäyttöön korjaisi ratkaisevasti tilannetta. Se mahdollistaisi tehokkaan taide- ja taitoaineiden opiskelijoiden, opettajien ja kuntalaisten yhteistyön tukien opistotyötä: kaupungin taide- ja kulttuuripalvelujen tuottajana, Lasten ja nuorten kulttuurikeskuksena sekä eri ikäryhmien, kuntalaisten ja yhdistysten kohtaustapaikkana.

Kaunis ja kulttuurillisesti merkittävä rakennus on saatava kaikkien kuntalaisten saataville. On tärkeää, että Porthanista tulisi paikka, jossa seniorit ja yhdistykset voivat vapaasti kokoontua päivisin ja jossa lapset ja nuoret opiskelisivat ja harrastaisivat iltaisin. Porthan mahdollistaa myös erilaisten näyttelyjen, ensi-iltojen, työpajojen ja -näytösten poikki-taiteellisen toteuttamisen, jollaista Torniossa ei vielä ole.

Nykyisin Porthanilla sijaitsee opistomme kuvataideopetus ja käytössämme on myös salitilat maanantaista keskiviikkoon. Rakennuksen luokkahuoneet on kaupungin tilapalvelujen toimesta vuokrattu paikallisten taiteilijoiden käyttöön. Sali on torstaista sunnuntaihin vuokrattavissa erilaiseen kulttuuritoimintaan. Myös huppeat aulatilat ovat vuokrattavissa kulttuuritapahtumiin kuten esim. näyttelyiden järjestämiseen. Tornion kansalaisopisto hallinnoi salin ja aulatilojen vuokraamista.

Kansalaisvalmiudet

Toimintakertomus 2023

Kansalaisvalmiuksien opetusyksikköön kuuluvat mm. liikuntaan, tietotekniikkaan, kotitalouteen, terveyteen, pihaan ja puutarhaan liittyvät kurssit ja luennot sekä ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäminen.

Liikunta on kurssi- ja osallistujamäärältään Kansalaisvalmiuksien suurin opetettava aine. Liikuntaan lasketaan mukaan erilaiset joogat, tanssi-liikunta, jumpat, kehonhuolto, golf ja miekkailu.

Vastuuhenkilö: Arja Jaako
s-posti arja.jaako(at)tornio.fi
puh. 040 669 4848

Sirkus VolttiJyke -kurssi oli syksyn kurssitarjonnassa ensimmäistä kertaa. Sirkuskursseja käynnistyi kaks täyttä ryhmää, toinen aloitteleville ja toinen aikaisemmin lajia harrastaneille.

Liikuntakursseja toteutettiin 49, joista 26 oli erilaisia joogakursseja.

Kompostointikurssin suosio yllätti. Hygieniapassikurssi ja veneilyyn liittyvät kurssit toteutuvat lähes poikkeuksetta.

Ajanvarauksella toimivassa Digitupa-yksilöohjauksessa kävi 29 digituen tarvitsijaa, osa useamman kerran.

Juurileipä-, rieska- ja suklaakurssit säilyttivät suosionsa tänäkin vuonna.

Luentoja järjestettiin viisi, joihin osallistui yhteensä 136 henkilöä.

Täysin uutena kurssina tarjottiin Sirkusjumbppaa (Sirkus VolttiJyke)

Kansalaisvalmiudet

Toimintasuunnitelma 2024

Tavoitteena tukea kurssien, luentojen, työvoimakoulutuksien sekä erilaisten hankkeiden avulla hyvinvointia ylläpitäviä elämänhallinnan taitoja yhteistyössä mm. yhdistysten, työyhteisöjen, muiden kansalaisopistojen ja oppilaitosten kanssa.

Senioreille tarjotaan maksuttomia digitupia, joissa seniori-ikäiset saavat tarvitsemaansa digiohjausta tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien käyttöön liittyvissä asioissa.

Liikuntakurssien tarjonnan lisääminen keskustan ulkopuolelle. Kurssitarjontaa tulee pari liikuntakurssia, jotka toteutetaan hybridinä. Näin opiskelija voi valita haluaako hän olla kurssilla lähi- vai etäopetuksessa.

Tarjontaan sirkusta myös 7 - 10 vuotiaille lapsille yli 10-v. ryhmien lisäksi.

Järjestetään ajankohtaisia ja kiinnostavia luento-tilaisuuksia, joihin on mahdollista osallistua myös etänä.

Lukuvuonna 2024-2025 tarjotaan osaamisperusteisia kursseja myös kansalaisvalmiuksissa.

Tehostetaan kurssimarkkinointia erityisesti luentojen osalta.

	Toteutunut 2022	Suunnitelma 2023	Toteutunut 2023	Suunnitelma 2024
Kurssit	74	90	95	95
Tunnit	1 056	1 300	1 243	1 300
Osallistujat	978	1 300	1 303	1 350
Tunnit/kurssi	19	17	13	15
Osallistujat/kurssi	13	15	7	15
Menot €/tunti	23	20	20	20
Menot €/osallistuja	23	20	19	18
Tulot €/osallistuja	29	30	25	26

Kielet

Toimintakertomus 2023

Kiinnostus ruotsin kielen opiskeluun lisääntyi ja lukuvuodelle 2023 – 2024 saatiin ruotsin ns. peruskurssin rinnalle puhevalmiutta ja keskustelutaitoa kehittävä ruotsin kielen kurssi.

Opinto-ohjelmassa vieraita kieliä oli tarjolla 10, ja opetusta annettiin jokaisessa kielivalikoiman kielessä. Kielten kursseja 53.

Vuodesta 2007 pohjoissaamen kursseja pitänyt opettaja jäi eläkkeelle keväällä 2023.

Inarinsaamen verkkokurssi käynnistyi nopealla aika-tilalla, koska kurssille oli opiskelija-ryhmä ja opettajakin jo tiedossa.

Pohjoissaamen verkkokurssi ei käynnistynyt, koska kurssille ei saatu opettajaa.

UMAKO-koulutuksia pidettiin kolme, yhteensä 1065 tuntia. Koulutuksiin osallistui yhteensä 27 opiskelijaa.

Lukuvuonna 2023-2024 kaikki kielten yksikön koko lukuvuoden kestävätkä kurssit määriteltiin osaamisperusteisesti ja ne saivat opintopistestatuksen.

Kaikkien opistopistekurssien jokaisella opiskelijalla on halutessaan mahdollisuus antaa suostumus arviointiin ja saada hyväksytysti suorittamansa kurssit viedyiksi valtakunnalliseen Koski-tietokantaan. Opiskelija löytää kaikki hyväksytysti suorittamansa kurssit Oma Opintopolku -palvelusta ja voi hyödyntää sitä hakiessaan toiseen oppilaitokseen ja/tai työpaikkaan.

Suostumuksensa arviointiin antoi kolme ruotsin, kaksi englannin, kaksi espanjan ja yksi japanin kielen opiskelijaa.

Vastuuhenkilö: Tarja Laakso
s-posti tarja.laakso(at)ornio.fi
puh. 050 597 1935

Kielet

Toimintakertomus 2023

Omaehtoisilla suomen kielen kurseilla kokeiltiin uutta, innovatiivista sapluunaa, ja päätettiin tarjota seudun työnantajille mahdollisuutta ostaa suomen kielen räätälöityä intensiiviopetusta ulkomaalaisille työntekijöilleen. Mahdollisuuteen tarttui yksi paikallinen työnantaja ja kouluttajan tutustumiskäynnin, tarvekartoituksen ja kymmenen tunnin räätälöidyn koulutuksen sisältänyt paketti toteutettiin yrityksen toimitiloissa syys-lokakuussa.

Joukko englannin kielen opiskelijoita teki opettajansa johdolla kieli-, kulttuuri ja opintomatkan Englantiin toukokuussa. Matka oli historiallinen kolmesta syystä: sille osallistui ensimmäistä kertaa opiskelijoita jokaiselta lukuvuoden 2023-2024 englannin kielen kurssilta, Lontoon visiitti ajoittui kuningas Charles III:n kruunajaisiin 6.-8.5. ja matka päättyi vierailuun Tornion Devizes-ystävyyshaupungissa.

Kielet

Toimintasuunnitelma 2024

Opiskeltavien vieraiden kielten määrä takaisin 12-14 kieleen.

Tarjontaan ranskan ja pohjoissaamen kurssit.

Ruotsin keskustelupainotteisen kurssin lisäksi tarjotaan espanjan keskustelupainotteinen natiiviopettajan vetämä lähikurssi pidemmälle edistyneille espanjan taitajille.

Keväällä 2024 kurssien päätyttyä ensimmäiset arviointiin suostumuksensa antaneet opiskelijat saavat hyväksytysti suorittamansa kurssit viedyksi Koski-tietokantaan.

	Toteutunut 2022	Suunnitelma 2023	Toteutunut 2023	Suunnitelma 2024
Kurssit	53	56	53	56
Tunnit	1 422	1 500	1 323	1 400
Osallistujat	571	620	517	600
Tunnit/kurssi	27	27	25	25
Osallistujat/kurssi	11	11	10	11
Menot €/tunti	49	46	63	63
Menot €/osallistuja	121	114	161	150
Tulot €/osallistuja	37	40	42	45

Portugalissa useita vuosia asunut ja työskennellyt opiston suomen kielen ja maahanmuuttajien opettaja on hakeutumassa Tornion kansalaisopistolle myönnetyn Aikuiskoulutuksen Erasmus+ -akkreditoinnin turvin täydennyskoulutukseen Portugaliin, minkä jälkeen hän suunnittelee ryhtyvänsä myös portugalilaisen kielen opettajaksi.

Tehostettava kielten kurssien mainontaa!

UMAKO-koulutukset jatkuvat vuonna 2024.

Mahdollisille uusille Tornioon tuleville maahanmuuttajille voidaan järjestää 4-5 viikon mittainen ns. Kotostartti-/Alkustartti-koulutus, johon kuuluu suomen kielen ohella myös arjen taitojen opiskelua.

Kädentaidot

Toimintakertomus 2023

Kankaankudontaa toteutettiin keväällä 2023 ainoastaan Kaakamossa.

Porthanin koulun kankaankudontakurssit siirrettiin Avelan taloon, jossa opetus käynnistyi syksyllä 2023.

Opiston tiloissa toiminut Seminaarin koulun tekstiilityönopetus siirtyi syksyllä viereisen Sähkötalon tiloihin, joten opisto sai kädentaitojen luokan kokonaan omaan käyttöönsä.

Opiston puutyökurssit toimivat koulun puutyöluokassa. Omien puutyötilojen puuttuminen estää puutyöopetuksen kehittämistä eikä nykytilanne vastaa kysyntää.

Opiston kädentaitoaineiden opetustarjonnassa näyttäyty edelleen perinteiset käsityö-tekniikat ja soveltavat kädentaitojen lähestymistavat. Opetusta on niin pehmeissä kuin kovissa materiaaleissa. Kurssveja on tarjottu sekä keskeisellä kaupunki- että laajalla haja-asutusalueella kaikille ikäryhmille.

Keramiikan suosio jatkuu edelleen. Työpajaluokka on maksimikäytössä keramiikan suhteen, joten uusia keramiikkarhmiä ei voitu perustaa. Tilannetta korjattiin järjestämällä kaksi Keramiikan joulupaja -lyhytkurssia, joiden opiskelupaikkoja tarjottiin ensisijaisesti varasijalla oleville opiskelijoille.

Kädentaitojen kurssimaksuja yhdenmukaistettiin, mutta niitä ei pystytty alentamaan. Opiskelijoiden vapaaseen käyttöön annettiin opiston vanhoja tekstiilimateriaaleja.

Taitoaineiden opiskelija- ja kurssimäärä nousi hieman. Myös opiskelijakohtaiset menot nousivat. Kädentaidoissa on ollut tarjonnassa uusia kurssveja, joita on tietoisesti aloitettu pienemmällä ryhmäkoolla kurssien sisäänajovaiheessa.

Vastuuhenkilö: Taija Sillanpää
s-posti taija.sillanpaa(at)tornio.fi
puh. 040 723 0060

Kädentaidot

Toimintakertomus 2023

Pitkäaikaista yhteistyö Tornion UNICEFin vapaaehtoisryhmän kanssa jatkui edelleen. Ryhmä saa joka toinen viikko sovittuna aikana käyttää kaikkia kädentaitoluokan työvälineitä ja -koneita sekä tarvittaessa materiaaleja. UNICEF käyttää opiston tuulikaapissa sijaitsevaa vitriiniä hyväntekeväisyysmyyntituotteiden esittelyyn.

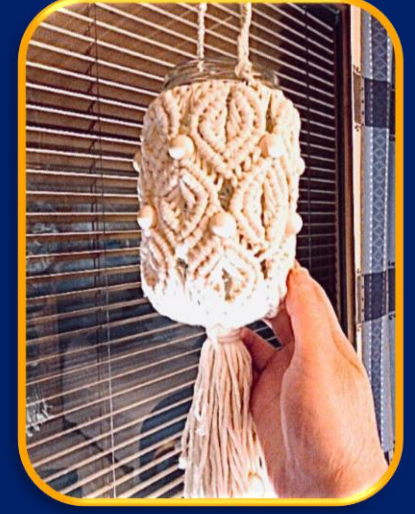
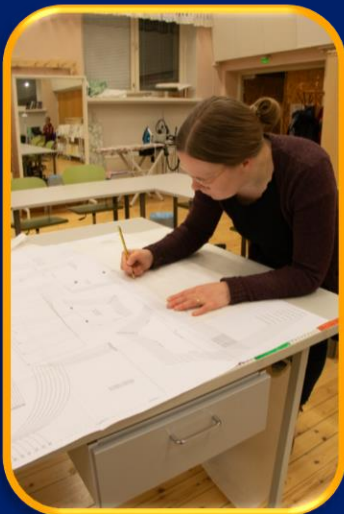
Syksyllä 2023 opisto teki yhteistyötä Tornionlaakson museon kanssa järjestämällä museon tiloissa Valmarinniemen lautanauhakurssin, joka liittyi museon Kattoristikoiden ratkojat -näyttelyyn.

Opisto osallistui aineettoman kulttuuriperinnön elvyttämistyöhön yhteistyössä Tervolan museoyhdistyksen kanssa. Osallistujille järjestettiin maksuton kehräyskurssi Tervolan kotiseutumuseon toimintapäivänä.

Kehruuperinnettä elvytettiin myös järjestämällä maksuton Hellin-päivän yhteiskehruu opiston kädentaitoluokassa.

Vanhustenviikon tapahtumaan osallistuttiin tarjoamalla maksuton käsityöneuvola yhtenä iltapäivänä.

Toukokuun 2023 lopulla pidettiin kädentaitojen näyttely opiston toimintapäivän yhteydessä. Näyttely oli avoinna kaksi viikkoa ja se sai paljon positiivista palautetta. Toimintapäivän yhteydessä järjestettiin maksuttomia työpajoja kuvataiteessa, posliininmaalauksessa, huovutuksessa, ekoprint-painannassa, keramiikassa ja kehräyksessä.

Kädentaidot

Toimintasuunnitelma 2024

	Toteutunut 2022	Suunnitelma 2023	Toteutunut 2023	Suunnitelma 2024
Kurssit	50	60	64	65
Tunnit	1 548	1 800	1 787	1 800
Osallistujat	454	550	569	575
Tunnit/kurssi	31	30	28	30
Osallistujat/kurssi	9	10	9	9
Menot €/tunti	31	30	44	44
Menot €/osallistuja	107	100	137	137
Tulot €/osallistuja	51	50	54	54

Vuonna 2024 on opiston 80-vuotisjuhlat. Tämän vuoksi perinteistä toimintapäivää ei järjestetä. Toukokuun ajan Porthanin koululla ja kirjaston näyteikkunassa on esillä opiston kuvataiteiden ja kädentaitojen töitä. Opisto esittäytyy keväällä Rovaniemen kädentaitomessuilla käypypitsin valmistuksen työnäytöksellä.

Tammikuussa 2024 Tornion kaupunki on valittu mukaan UNICEFin lapsiystävällinen kunta -malliin. Syksyllä 2023 uudistettua yhteistyömallia tullaan jatkamaan myös vuonna 2024 UNICEFin kanssa.

ERASMUS+ -ohjelman painopisteenä on kädentaidoissa vahvistaa kestävän kehityksen osaamista ja eurooppalaisen kulttuuriperimän tuntemista.

Kädentaitojen teemana on myös hybridiopetuksen osaamisen vahvistaminen.

Opiskelija haluavat taltioida Karungin pitäjänpuvun, joten opisto tukee tätä kulttuuriperinnön säilyttämistä järjestämällä maksuttoman kurssipäivän aiheeseen liittyen.

Tarjotaan edelleen myös lyhytkursseja, sillä niille on oma erillinen opiskelija-ryhmänsä. Opisto pyrkii esittelemään myös sellaisia uusia lyhytkursseja, joita opiskelijat eivät ole toivoneet monipuolistaakseen tarjontaa.

Syksyllä 2024 opiston kädentaito-opetuksessa otetaan käyttöön käsityön taiteen perusopetus lapsille (TPO). Myös aikuisten käsityön taiteen perusopetus (ATPO) pyritään aloittamaan syksyllä 2024.

Taideaineet

Toimintakertomus 2023

Opistossamme opiskeleva Ilona Erkkilä voitti Lumiukko-aiheisella teoksellaan Kemin Lastenkulttuurikeskuksen järjestämän valtakunnallisen lasten ja nuorten sarjakuvakilpailun yli 12-vuotiaiden sarjan.

Syksyn aikana kehitettiin palvelukoteihin ja asumisyksiköihin suunnattua aktivoivaa musiikkitoimintaa.

Palvelukoti Pirtakotiin tehtiin seitsemän vierailua, Saarenvireeseen kolme, Attendo Suvisaareen sekä Attendo Tuulikkiin yksi.

Musiikkitoiminta on saanut hyvää palautetta sekä asukkailta että henkilökunnalta.

Tarkistettiin ja yhdenmukaistettiin taideaineiden syksyn kurssimaksuja. Erityisesti baletin kurssimaksuja pystytiin laskemaan.

Baletissa etäopetusta kahdessa ryhmässä.

Teatteritaiteen opiskelijamäärä on nousussa ja ikäjakautuma on laajentunut.

Taideaineissa kurssit, kurssikohtaiset tunnit ja osallistujamäärät ovat kasvaneet. Koska baletinopetukseen on voitu palkata tuntiopettaja yrityksen ostopalvelun sijaan, tämä sekä edellä mainitut kasvuelementit ovat vähentäneet opettajien palkankorotuksista huolimatta osallistujakohtaisia menoja.

Vastuuhenkilö: Taija Sillanpää
s-posti taija.sillanpaa(at)tornio.fi
puh. 040 723 0060

Taideaineet

Toimintakertomus 2023

Toimintapäivän yhteydessä 13.5. pidettiin kuvataidenäyttely, joka oli avoinna yleisölle 2 viikkoa. Toimintapäivässä esiintyi musiikin yksilöopiskelijoita. Toimintapäivässä järjestetyssä työpajassa toteutettiin yhteisötaideteoksia.

Opiston teatteriryhmä esiintyi Peräpohjolan markkinoilla 1. -2.9. PIOT-valofestivaalin yhteydessä 11.11. järjestettiin kuvataidenäyttely Välkettä. Näyttelyssä oli tarjolla myös elävää musiikkia. Baletin kevätnäytös pidettiin 14.5. ja joulunäytös 2.12. Haaparannalla Folkets Husilla. Kaikille avoin maksuton joulukorttipaja pidettiin 4.12. Porthanin koululla.

Kaikille avoin jouluihin yhteislaulutilaisuus järjestettiin opistolla 12.12.

Vanhusten viikolla 4.10. järjestettiin maksuton työpaja senioreille. Kahvittelaisuudessa 5.10. elävää musiikkia.

Taideaineet

Toimintasuunnitelma 2024

Aktivoivan musiikkitoiminnan yhteistyökokeilua jatketaan. Kevään ja kesän aikana selvitetään, millaista yhteistyötoimintaa tai kurssitoimintaa opisto voisi jatkossa viedä palvelukoteihin tavoittaakseen myös heitä, jotka eivät muutoin pysty kansalaisopistotoimintaan osallistumaan.

Lapset ja nuoret voivat opiskella Taiteen perusopetusta (TPO) baletissa, teatteritaiteessa ja kuvataiteessa.

Musiikissa tarjotaan tulevaisuudessa kevyempää harrastusmallia Meri-Lapin musiikkiopiston järjestämän musiikin TPO:n sijaan /lisäksi. Tarjontaan lisätään uutena alttoviulun-/viulunsoiton yksilöopetusta.

Kivirannan koulun pianonsoitonopetus tullaan teknisistä syistä siirtämään opistotalolle.

TPO:n opetustarjontaa ja suunnitelmaa muutetaan niin, että koulutus on mahdollista suorittaa 5-7 vuodessa. Uusi opetustarjontakokonaisuus otetaan käyttöön syksystä 2024 alkaen.

Tanssitaiteen opetusohjelmaan lisätään myös aikuisten esittävän tanssitaiteen ryhmä.

ERASMUS+ -ohjelman avulla taideaineissa vahvistetaan opettajien ammatillista osaamista.

	Toteutunut 2022	Suunnitelma 2023	Toteutunut 2023	Suunnitelma 2024
Kurssit	58	65	77	80
Tunnit	2 777	3 000	3 563	3 563
Osallistujat	528	600	687	690
Tunnit/kurssi	48	54	46	50
Osallistujat/kurssi	9	10	9	9
Menot €/tunti	41	45	30	35
Menot €/osallistuja	214	200	156	156
Tulot €/osallistuja	56	55	53	53

Toimisto

Toimintakertomus 2023

Syksyn ilmoittautumiset käynnistyivät 14.8.2023, netissä klo 7.00 ja puhelimitse klo 8.00.

Laskutuksen lisäksi käytössä olevat maksutavat: ePassi, Edenred-saldo, Smartum-saldo ja –setelit, Tyky-setelit sekä verkkokauppaymaksu.

Tornion kaupungin henkilöstöjaosto on myöntänyt vuosittain määrärahan käytettäväksi työttömien torniolaisten kurssimaksuihin. Vuonna 2023 yhden setelin arvo oli 60 €.

Kansalaisopiston kursseille käy myös Kaikukortti, joka oikeuttaa kortin haltijan osallistumaan kahdelle maksuttomalle vapaa-valintaiselle kurssille. Kaikukortti ei koske Taiteen perusopetuksen kursseja.

Maksulliset lehti-ilmoitukset julkaistiin Kotikulmilta ilmaisjakelussa. Kurssien markkinointia lisättiin opiston Facebook -sivulla ja Instagramissa.

Vuonna 2023 eläkeläis-, opiskelija-, sisaralennus ja maahanmuuttajien alennus oli 25 % kurssimaksusta.

Vastuuhenkilö: Birgit Kadenius
s-posti birgit.kadenius(at)tornio.fi
puh. 040 770 5972

Netti-ilmoittautumisia
875 *(764), hallinnon
kautta 121 *(74)
ilmoittautumista.

Käytetyt alennukset:
eläkeläiset 578 *(567)
opiskelijat 27 *(27)
sisarukset 39 *(80)
maahanmuuttajat 2 *(-)

Työttömän
opintopöytäkäyttäjät
11 henkilöä *(13).

Kaikukorttia käyttänyt
26 henkilöä (21).

Toimisto

Toimintasuunnitelma 2024

Toimisto on avoinna
asiakkaille
ma – ke klo 9 - 16

Syksyn 2024 ilmoittautumiset
käynnistyvät maanantaina
12.8. klo 8.00.

Mikäli asiakkaalla ei ole
suomalaista henkilötunnusta,
ilmoittautuminen onnistuu
ainoastaan puhelimitse tai
kämällä opistolla.

Opinto-ohjelmaan lisätään tiedotusta siitä, että opiskelijat selvittäisivät kaikki alennuksiin oikeuttavat asiat heti kurssien käynnistyttyä.

Opiskelijoita ohjeistetaan maksamaan kurssinsa muilla maksutavoilla (ePassi, Edenred, Smartum), mikäli sellainen on käytössä, heti kurssin käynnistyttyä. Näin toimimalla vältetään turhilta laskutuksilta ja hyvityksiltä.

Työttömän opintosetelin, jonka arvo on 60 €, markkinointia tehostetaan, jotta mahdollisimman moni torniolainen työtön voisi osallistua kansalaisopiston tarjoamille kursseille.

Facebook ja Instagram ovat hyviä markkinointiväyliä.

Opiston somekanavien tykkääjien määrää pyritään entisestään kasvattamaan, jotta tiedottaminen ja markkinointi kohdistuvat suuremmalle väkimäärälle.

Lehti-ilmoituksia jatketaan, sillä se palvelee netittömiä asiakkaita.

Tilaukoulutuspalvelut

Toimintakertomus 2023

Tilaukoulutuksia järjestettiin yhteensä 5. Koulutusten sisällöt olivat kielissä asiakaspalvelu ruotsia ja tietotekniikassa taulukkolaskentaa ja tekstinkäsittelyä kaupungin henkilöstölle.

Toimintasuunnitelma 2024

Opistossa pyritään tarjoamaan myyntipalvelukoulutusta henkilöstökoulutuksena paikallisille yrityksille ja Tornion kaupungin työntekijöille. Myyntityötä tehostetaan muun muassa olemalla yhteyksissä paikallisiin yrityksiin.

Hankkeet 2023

Tehemäkö yhesä? – yhteisöllisyys kansalaisopistoissa. Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutus 2023 (OPH)

Hankkeen tavoitteena on kartoittaa opistojen tuntiopettajien yhteisöllisyyden nykytilan haasteet. Pyritään selvittämään keinoja yhteisöllisen toimintakulttuurin ja johtamisosaamisen kehittämiseen. Tavoitteena on, että henkilöstö osaa määritellä yhteisöllisyyttä heikentävät ja sitä parantavat tekijät sekä tiedostaa oman roolin merkityksen opistonsa yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämisessä ja kehittämisessä.

Hanketta koordinoi Tornion kansalaisopisto ja siinä ovat mukana Kemijärven ja Rovaniemen kansalaisopistot sekä Lapin ja Meri-Pohjolan opistopiirit,

Saatu avustus: 72 050 €

Yhdessä! Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustus 2023 (OPH)

Hankkeen aikana opistoissa tullaan arvioimaan sosiaalista ja pedagogista esteettömyyttä sekä tarkastelemaan saavutettavuuden merkitystä ja pohtimaan erilaisia asenteellisia osallistumisen esteitä. Hankkeen aikana opistoissa tehdään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Hanketta koordinoi Tornion kansalaisopisto ja siinä on mukana 11 kansalaisopistoa eri puolilta Lappia.

Saatu avustus: 97 495 €
Kokonaiskustannukset: 114 700 €

Esteet nurin! Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustus 2023 (OPH)

Esteet nurin! -hanke tähtää yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämiseen seitsemässä kansalais- ja työväenopistossa 2023-2025.

Hanketta koordinoi Kuopion kansalaisopisto ja siinä on mukana Kotkan opisto, Wellamo-opisto, Joensuun seudun, Tornion ja Mätsälän kansalaisopistot sekä Tampereen seudun työväenopisto.

Saatu avustus: 101 387 €
Kokonaiskustannukset: 120 700 €

Tornion lastenkulttuurikeskushanke osana Lapin lastenkulttuuriverkostoa

Tornion kansalaisopiston taideaineiden yksikön vuoden 2023 toiminnan yksi keskeinen painopistealue oli toiminta Tornion lastenkulttuurikeskushankkeessa, jonka tavoitteita ovat:

- Lasten monitaiteiset työpajat, yhteistyöproduktiot ja taidekasvatus
- Kehittää koulujen, päiväkotien ja kulttuuripalvelujen yhteistyötä: koulujen kulttuuriopetussuunnitelmat

Hanketta koordinoi Enontekiön kunta. Mukana hankkeessa Aineen taidemuseo, Tornionlaakson museo, Tornion kulttuuritoimisto ja muut Lapinlastenkulttuuriverkoston sekä valtakunnallisen verkoton jäsenet.

Saatu avustus: 2 700 € Kokonaiskustannukset: 9 864 €

Kansalaisopistojen tulevaisuuskuvat. Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustus 2023 (OPH)

Hankkeen aikana kumppanit tapaavat kasvokkain ja verkossa sekä työstävät neljä skenaariota eli tulevaisuudenkuvaa, jossa kansalaisopistot tulevat ehkä jonakin päivänä toimimaan. Tältä pohjalta hahmottuvat luontevasti kunkin tulevaisuuskuvan optiot ja riskit.

Hanketta koordinoi Helsingin aikuisopisto ja siinä on mukana 12 kansalaisopistoa eri puolilta Suomea.

Saatu avustus: 79 000 €
Kokonaiskustannukset: 94 000 €

Henkilöstö 2023

Hallinto- ja opistopalveluhenkilöstö

Tarja Hooli, rehtori
Arja Jaako, koulutuskoordinaattori
Birgit Kadenius, opistosihtööri
Mika Mustonen, kulttuuriohjaaja
Tarja Teixeira, suomen kielen ja kotoutumiskoulutusten opettaja
Elina Temmes, kuvataideopettaja

Suunnittelijaopettajat

Tarja Laakso, englannin ja saksan kielten opettaja
Taija Sillanpää, kädentaitojen opettaja

Tuntiopettajat

Kansalaisvalmiudet	37
Kielet	11
Kädentaidot	16
Taitoaineet	22

